

Polón Peba Mórrag Kolosi Sos Pamkolpamidó Ngaensingül Bóktan

Ini Peba Mórrag Nótó Wialómórr, Nóma, akó Nóla

[Apostol] Pol ini peba mórrag wató wialómórr Kolosi sos pamkolpamidó. Timoti wankü yarilürr, a wató koke wialómórr. Pol ini peba mórrag nóma wialómórr, wa tümün müötüdü pamzan ngyabelórr. Wa we koke wialómórr wa nóla yarilürr, a wa aprrapórr Rrom wirri basirrdü ngyabelórr. Pol ola amkoman tümün müötüdü koke ngyabelórr, wa popa müötüdü ngyabelórr, sein sye-i amelórrón gazírr pamab tangdó (Apostolab Tórrmen 28:16, 30). Oya gómdamat gaodó kwarilürr oya angónóm. Wa ola yarilürr ini pail ngarkwatódó 61-62 Kerrison amtómól kakóm.

Ini tonarrdó Pol ta tóba peba mórrag wibalómórr Epesus sos pamkolpamidó, Pilipi sos pamkolpamidó, akó oya gódam Pilimonka. Nis pam nisa, ngi Tikikus akó Onesimus,* ini peba mórrag Kolosi pamkolpamidó idórrri.

Kolosi Wirri Basírr
Kolosi wirri basírr Laekus tobarran kabedó yarilürr, Eisia prrobins kugupidü. Polón

---

* : Onesimus Pilimonón [leba zaget olom] yarilürr, ma Polón peba mórrag Pilimonka ngaka.

ngyaben tonarrdó, Eisia darrü prrobins yarilürr, Rrom kinga ne bwób alngomól yarilürr. Erkyka ene prrobins Tórrki kantrri kugupidüma, Eisia Maenorrr kugupidü. Epesus wirri basirr ta Eisia prrobins kugupidü yarilürr. Kolosi sos pamkolpam Zu-koke pamkolpam kwarilürr, da aprrapórr ngibürr [Zu pamkolpam] ta ola kwarilürr.

Pol ola kokean ngyabelórr ó kokean [Morroal Bóktan] amgol yarilürr. A wa aüd pailüm Epesüsüm ngyabelórr akó Morroal Bóktan Yesunkwata amgol yarilürr. Darrü Kolosi pam ngi Epaprras ola Yesun amkoman angun pamóm bainürr akó wa Morroal Bóktan Kolosi wirri basirrdü idódürr. Olgabi darrü sos bókyanórr akó Epaprras Yesun zaget tólaelórr ene sosdó (1:7; 4:12-13).

Polón Zitülkus Ini Peba Mórrag Wialómóm
 Pol tümün müótüdü pamzan nóma ngyabelórr, Epaprras oyaka tamórr. Wa Polón izazilürr ngibürr pamabkwata, obae bóktan nidi umul bain kwarilürr Kolosi sosdó. We zitülkusdü, Pol ini peba mórrag wialómórr Yesun amkoman angun pamkolpamdó Kolosim. Oya ubi yarilürr, i metat amkoman bóktan Yesunkwata ki amkoman angun kwarile akó ene obae umulbain pam koke ki ok ninünüm ibü ilklió büliónüm.

Ene obae umulbain bóktan módóga:

1. Darrü paman ubi nóma yarile Yesun amkoman angun pamóm bainüm, oya lgyabi sopae ki singgapinüm]. Pol ini bóktandó bóka bamgünürr igó pokodó, 2:11-12.

2. Blaman Yesun amkoman angun pamkolpama wata Mosesón gida mamoan ki kwarile akó ngibürr Zu gida alo akó anónankwata. Pol ini bóktandó bóka bamgünürr igó pokodó, 2:13b-16.
3. God ini tüp koke tónggapónórr, a kolae arüng samua tónggapónóp, nibiób arüng kari yarilürr Godkagabi, akó blaman elklaza ini tüpdü kolaeako. Pol ini bóktandó bóka bamgünürr igó pokodó, 1:16-17 akó 2:9-10.
4. Pamakan büb ta kolaea, da igósidi Godón Mesaya ([Kerriso]) pamakan bübi koke tamórr ini tüpdü. We ngarkwatódó, Yesun büb samuan bübzan yarilürr o Yesu ene Mesaya koke yarilürr. Wa wata darrü morroal pam yarilürr. Pol ini bóktandó bóka bamgünürr igó pokodó, 1:19-20 akó 2:3.

Ini Peba Mórragan Bóktan Zono Módágako:

- A. Ini peba mórragan tapaku bóktan 1:1-14
  1. Polón morroal ngürr bóktan Kolosi wirri basirr sos pamkolpamidó 1:1-2
  2. Pol eso akyanórr akó tére ekórr 1:3-14
- B. Kerriso ia nótóke akó wa laró tómbapónda 1:15-23
- C. Polón zaget sos pamkolpamabkü 1:24–2:5
- D. Mi ngyaben kwarilo pamkolpamzan Kerrisoka nidi dabyórrünakla 2:6-23
- E. Mi inzan ngyaben kwarilo, Godón ubi ngarkwatódó 3:1-17
- F. Ikik bokrran bóktan Yesun amkoman angun kolpamidó, darrpan müótüdü nidi ngyabendako 3:18–4:1
- G. Ngibürr ikik bokrran bóktan 4:2-6

H. Dómdóm alakón bóktan 4:7-18

Ini Peba Mórragan Tapaku Bóktan

*Polón Morroal Ngürr Bóktan Kolosi Wirri
Basirr Sos Pamkolpamdó*

¹ Ka, Pol, ini peba mórrag kótó wialómdóla. Timoti, mibü zonaret, kankü asine. Ka Kerriso Yesun [apostolóla] Godón ubidügab.

² Ka yabüka wialómdóla, Godón pamkolpam nidipakla Kolosi wirri basirrdü. E kibü [zonare-talakla], Yesun nidi amkoman angundakla amko-man moboküpi.

Ka tóredóla, [gail tonarr] akó moboküpü paud sab yabüka asi ki namülam God mibü Abdóbabi.

Polón Eso Bóktan akó Tóre

³ Ki metat Godón eso akyandamli, mibü [Lod] Yesu Kerrison Ab nótóke, ki nóma tóredamli yabünkü. ⁴ Zitülkus módóga, ki arrkrrurri wagó, e amkoman angundakla Yesu Kerrison akó yabü [moboküpü ubia] blaman Godón pamkolpamdó. ⁵ Ene amkoman bangun akó moboküpü ubi yabüne, zitülkus e darrem elklazam [gedlóngóm baindakla], God ne elklaza tómbapónórr kwítüm. E ne elklazabóka ngaen barrkrrurrü, amkoman bóktan nóma sidüdóp, Morroal Bóktan Yesunkwata. ⁶ Nugupazan dódórr baindo akó küp tulum bamgündo, Morroal Bóktana bayoda akó blaman ini tüpdü pamkolpama bókyandako ene Morroal Bóktan amkoman angun akó bókyandako ngyaben

Godón ubi ngarkwatódó. Ini wata wa inzan pokoa tómbapólórr yabükama ene tonarrdógabi, e ene bóktan nómá barrkrrurru Godón gail tonarrankwata akó e ene gail tonarran [küp amkoman emzyetarre].⁷ Ene wa Epaprras wató yarilürr ini poko yabü nótó umul ninóp. Wa kibü moboküpdu kamada, kinkü nótó zagetóda. Wa kibü ngidü amkoman moboküpi zagetóda Kerrisonkü.⁸ Wa ta akó kibü tüzazilóp Godón Samua yabü moboküpdu iazan zagetóda akó moboküpdu ubi nókyenóp ngibürr Godón pamkolpamabkü.

⁹ We zitülkusdü, ki koke bólenóp tére bakom yabünkü ene ngürrdögabi, ki ne bóktan barrkrrurru yabükwa. Kibiób téredó, ki Godón amtindakla wagó, e sab amkoman umul koralo oya ubi larógóma blaman [wirri gyagüpitótók] akó küp amzyatódögabi, Godón Samua ne nis kla akyanda. ¹⁰ Akó ki ene poko Godón amtindakla, igósüm e sab ngyaben koralo Lodón pamkolpamzan akó oya bagürwóman ngitanórre blaman kwata. Ene wa, e sab küp tulum bamgün koralo abün-abün morroal térrmen tómbapónde akó yabü Godónbóka umulbaina sab wirrianbóka dódórr baine. ¹¹ Akó ki Godón amtindamli wagó, wa sab yabü wirri arüng nókyerre téba ngaru bapón-koke arüng ngarkwatódó, igósüm e sab karrkukus bórrongo akó zao-zao koralo blaman müp tonarrdó, bagürwómpükü. ¹² Ki Godón ta amtindamli wagó, e sab Ab eso ekyenane, yabü gaodó nótó bainda poko apadóm ene klamdögab, God ne

[alkamül-koke bóktan] ingrinürr tóba pamkol-pamabkü, kwitüm zyöndü.

¹³ Wa mibü [aurdü semanórr] tümündügabi, [satania] ne balngomólda, akó wa mibü simar-rurr ola, oya Oloma ne balngomólda kingzan, oya moboküpü ubi noakamóma. ¹⁴ Tóba Olo-man büdüldüma God mibü aurdü semanórr, ene wa mibü kolae tonarr barrgonórr.

Kerriso Ia Nótóke akó Wa Laró Tómbapónða

¹⁵ Darrü olom gaodó kokea Godón asenóm, a oya Olom Kerriso Godón dandang pupainda, God nótóke. Akó Kerriso ngaen olomzana, igó ngarkwatódó oya balngomól arüng wirriana bla-man elklazadógab, God ne elklaza tómbapónórr.

¹⁶ Zitulkus módóga, oyakama God blaman elklaza tómbapónórr, kwitüm akó tüpdü ne elklazako, mi ne elklaza gaodómakla basenóm akó mi ne elklaza gaodó kokeakla basenóm, ene wa, blaman [anerru] akó samu, arüngi nidi balngomoldako. Blaman elklaza God tómbapónórr Kerrisokama akó Kerrisonkü. ¹⁷ Kerriso watóke, ngaen asi nótó yarilürr, solkwat God blaman elklaza tómbapónórr, akó Kerrisonme blaman elklaza metat asiko tibiób pabodó. ¹⁸ Akó Kerriso tüób büban singüle, ene wa, sos pamkolpamab singüldü pam, zitulkus wa sosan zitüla akó God oya ngaen-gógópan irsümülürr büdüldügabi metat ngyabenóm. Ene igósüm, Kerriso tüób amkoman singüldü pamóm baine blaman elklazadó. ¹⁹ Zitulkus módóga, Godón ubi yarilürr tóba Olomdó ngyabenóm tóba dudu tórrmen

tulmili, ²⁰ akó oyakama blaman tómbapórrón elklaza akonóm tóbaka, tüpdü ne elklazako, akó kwitüm ne elklazako. Wa tóba Olom zirrsapónórr oya óea bókanóm akó narrótókóm krrosdó. Olgabi God tóba paud sidódürr blaman elklazadó.

²¹ Ngaen e yaib nanabwób kwarilnürü God-kagabi akó e oya gómdamal-koke kwarilnürü yabiób kolae gyagüpítótókdágabi akó yabiób kolae tórrmenabme. ²² A errkyá e usakü gódam bangurrünakla igó klamdógabi, Kerriso pamakanan bübi tómtómólórr akó krrosdó narrótókórr. Wa yabü gódam nangunóp amarrum tóba obzek kwata igó pamkolpamzan, sab nibiób moboküp [kolkal] kwarile, nibiób kolae tonarr babul kwarile, akó nibióbkwata pamkolpama zitül-koke pokodó koke bóktan kwarile wagó, i kolae kla tómbapónónóp. ²³ Ene amkomana, e ne metat Morroal Bóktan Yesunkwata nóma amkoman angun kwarilo, zürük akó karrkusus bórrangde, akó e ne darrü pam koke nóma ok inane yabü aunaunan ngibtangum gedlóngóm bainüm, God ne alkamül-koke bóktan irrbünürr Morroal Bóktandó. Ini ne Bóktane e barrkrrurrü akó pama amgolnóp blaman pamkolpamgdó ini tüpdü. Akó ka, Pol, zaget pamóm bairrü ini Bóktan amgolóm.

Polón Zaget Sos Pamkolpamabkü

²⁴ Errkyá ka bagürwómdóla, zitülkus kürü azid aenga yabü tangbamtinda. Akó ka dómdóm poko azid aengdóla, Kerriso ne azid ingrinürr kürü aengóm kólba bübdü oya ngidü

sos pamkolpam tangbamtinüm, oya büb nidipko. ²⁵ Ka, Pol, ibü zaget pamóm bairrü igó ngarkwatódó, God kürü küngrinürr igó zaget tóbapónóm, e Kolosi pamkolpam nidipakla, yabü tangbamtinüm, Godón bóktan Yesunkwata dudu amgolóm. ²⁶ Ini Godón kwindü anikürrün bóktan† anikürrün yarilürr blaman pamkolpamdógabi, ngaen nidi ngyaben korálórr, a wa ma ini tonarrdó pupo syónürr tóba pamkolpamdó. ²⁷ God gyagüpítótók kuri ipadórr ibükä pupainüm wagó, ini kwindü anikürrün bóktan wirri kómala Zu-koke pamkolpamab aodó. Ini kwindü anikürrün bóktan módóga, Kerriso ngyabenda yabü bübdü, Zu-koke nidipakla, akó we ngarkwatódó, e [wirri kómala zyónüm] gedlóngóm baindakla. ²⁸ Ki blaman pamkolpam bütazildakla Yesu Kerrisonkwata. Ki ibü arüngi ikik bokrrandakla wagó, i wata Kerrison mamoan korale. Akó ki ibü umul baindakla Kerrisonkwata kibiób blaman wirri gyagüpítótóke. Ene igósüm, blaman pamkolpama, Kerrisoka dabyórrün nidipako, sab gaodó kena kwarilün samuan ngarkwatódó, ki sab ibü Godón obzek kwata nómá simarrurre. ²⁹ Ka igósüm zagetdóla wirri arüngi akó wirribóka bütanindóla, oya arüng ngarkwatódó, kürükama ne arünga zagetóda wirri arüngpükü.

2

¹ Kürü ubi e umul koralo, ka wirribóka ia bütanindóla yabü tangbamtinüm akó ibü,

---

† **1:26** kwindü anikürrün bóktan, Mórrke-mórrke módóga: mystery.

Leiodisia* wirri basirrdü nidipako, akó blaman ngibürr amkoman bangun pamkolpam kürü obzek koke nidi kósenóp. ² Kürü ubia yabü blamanab moboküp arüngan ngibtanóm, akó igó, e dabyórrün kwarilo yabü [moboküpdu ubidügabi]. Ene igósüm, e Godón bóktanan küp dudu umul kwarilo akó olgabi taiwan umul koralo ene amkomana. Ene wa, e sab Godón kwindü anikürrün bóktan iade umul koralo, ngaen ne poko anikürrün yarilürr. Ene poko módóga, Kerrisonbóka umul. ³ [Wirri gyagüpitótók] akó Godónbóka umul anikürrünamlı Kerrisoka. I mórrrelzanamlı, e ne kla gaodómamli asenóm wata oyaka. ⁴ Ka ini kla wialómdóla, igósüm darrü pama sab yabü koke ilklío nülirre tóba obae bóktane, inzan ne bóktane, e nekwata gyagüpi tótókdakla, wa dümdüma. ⁵ Zitülkus módóga, enana ka babulóla yenkü büban kwata, kürü samu asine yenkü. Akó ka bagürwómdóla, zitülkus ka umulóla wagó, e darrpan-darrpan dabyórrünakla akó e Yesun amkoman kar-kukusi angundakla.

Mi Nyaben Kwarilo Kerrisoka Dabyórrün Pamkolpamzan

⁶ Da we ngarkwatódó, ezan amkoman bangundakla wagó, Kerriso Yesu [Lode], metat inzan nyaben kwarilünke, ne pamkolpamko oyaka dabyórrün. ⁷ Ene wa, e metat amkoman kar-kukusi angun kwarilün Yesun, wamaka nugupan simküñ tüpdü bólangórrónako. Akó yabü

---

* **2:1** Leiodisia wirri basirr Kolosi minggüpanan yarilürr.

amkoman bangun Yesuka metat ki dódórr bain kwarile. Akó e metat amkoman karrkukusi bangun kwarilün, pamazan yabü umul ninóp, akó metat Godón ngaru bapón-koke eso ekyenane.

⁸ E umul-umul kwarilün igó, darrü pam babul yarile yabü bumiögüm küp-koke akó ilklió bülión bóktane, pamakan wirri gyagüpítótókdágab ne klama tótókda. Ene wirri gyagüpítótók pamakanan bökam tumtum ngarkwatódóma akó igó umulbain bóktan ngarkwatódó, tüpan gidabkwata. A ene wirri gyagüpítótók ma Kerrisonkwata umulbain ngarkwatódó kokea. ⁹ Darrü pam ok ain-gu yabü ilklió büliónüm ene bóktane, zitülkus God Kerrison bübdü ngyabenda tóba dudu tórrmen tulmili. ¹⁰ Akó yabü blaman kla asiko samuan ngarkwatódó, zitülkus e Kerrisoka dabyórrünakla. Wa wató singüldü pama, blaman balngomól samu akó arüngpükü samu nótó balngomolda. ¹¹ Akó zitülkus e Kerrisoka dabyórrünakla, ene inzana, wamaka yabü [gyabi sopae singgalgorrónako]. Pama ene kla koke tónggapónóp büban ngarkwatódó, a Kerriso tónggapónórr samuan ngarkwatódó, ene wa, wa yabü kolae tonarrpükü ngyaben amanórr, tüpan büba ne kla alngomól yarilürr. ¹² Yabü [baptaes bain] tonarrdó, ene inzana, wamaka e wankü narrbarirrü akó gapókdó kwarilnürřü akó God yabü sirsinürr Kerrisokü. Ini klama tómbapónórr, zitülkus e amkoman angundakla wagó, Godón arüng asine, Kerrison nótó irsümülürr büdüldügab. ¹³ Yadi, e ngaen

büdül koralnórró samuan ngarkwatódó yabiób kolae tonarrabme akó zitulkus yabü kolae tonarrpükü ngyaben amarrón koke kwarilürr, tüpan büba ne kla alngomól yarilürr. E inzan nóma kwarilürrü, da God yabü arról nökyenóp samuan ngarkwatódó Kerrisokü. God mibü blaman kolae tonarr norrgonóp. ¹⁴ Ene igó yarilürr, wamaka God ene dedi peba arrgonórr, mibü kolae tonarr ne klamdó wibalómórrón koralórr akó mibü kolae tonarrab darrem. Akó ene igó yarilürr, wamaka wa ene peba krrosdó emngyelórr Yesu nóma narrótókórr akó inzan kwata wa ene peba amanórr. ¹⁵ Wa balngomól kolae samu akó arünpükü kolae samu ibü arüng amanórr. Ene kakóm, wa ibü panzedó simarrurr igó amtyanóm, wa ibü [ut-ut ninóp] Kerriso nóma narrótókórr krrosdó.

¹⁶ We ngarkwatódó, e darrü olom ok ain-gu yabü zaz bainüm igóbókamde, e laró alodakla ó anóndakla, ó igóbókamde, e igó tórewóm koke amandakla igó, blaman pailan tóre Mosesón gida ngarkwatódó, ó Küsil Melpal Tóre, ó [Sabad] ngürr. ¹⁷ Ene gida ini elklazabkwata wata igó klaman dandang kwarilürr, ne klama ki tame. Kerriso wa ene amkoman klama. ¹⁸ E ibü arrkrrugu, arüngi nidi byaldako, ngibürrdü igó pokó amtyanóm, e yabiób ngi ia tüp alókdakla, akó arüngi nidi byaldako anerru [ótókóm]. E ne ibü nóma narrkruane, e yabiób kwitüm darrem kla nümrükane, e sab ne kla yazebane kwitüm. Inzan pama gyagüpi tótókdako igó, ibü dümdüm asine ini elklaza umul bainüm pamkolpamidó,

azazildi i nuszan kla nosenóp. Akó ibü tüpan gyagüpítótókdágab i gyagüpi tótókdako igó, i morroalanako ngibürr pamkolpamdágab. A ibü ma darrü dümdüm babula inzan gyagüpi tótókóm. ¹⁹ Akó i myamem dabyórrün kokeako Kerrisoka, Singül nótóke. Oya amkoman angun pamkolpam bübako. Kwók akó kwókan püós, i büb arümdako akó dayóndako, akó singüla büb alngomólida. Olgabi büba dódórr bainda. Ene dadan ngarkwatódó, Kerriso amkoman bangun pamkolpam balngomólida akó olgabi i tibiób tangbamtindako akó dabyórrünako. Olgabi God ibü dódórr bainda Kerrisokama.

²⁰ E Kerrisoka nóma dabinarre, ene wa, e nurrbarirru wankü. Olgabi umulbain bóktana ini tüpan gidabkwata yabü myamem koke balngomoldako. Da e iade ngyabendakla wamaka e tüpan pamkolpamakla? E igó gida larógóm mamoandakla, ²¹ wagó, “Amoan-gu! Bapókgu! Amurrgu!”? ²² Ini gida-a enekwata bóktanda, ne klama kolae bairre almit kakóm, zitulkus ini gida paman arüng bóktan akó umulbain bóktan ngarkwatódómako. ²³ I pamkolpam umul baindako Godón ótókóm pamakan gyagüpítótók ngarkwatódó. I pamkolpam umul baindako ngibürrdü igó pokó amtyanóm, i tibiób ngi ia tüp alókdako. Akó i pamkolpam umul baindako tibiób büb azidan ngibtanóm. Da ini gida inzanako, wamaka wirri gyagüpítótók pama irrbünóp. A ini gida-a kokean tangbamtindako kolae büban ubi mamoan-gum.

3*Mi Inzan Ngyaben Kwarilo, Godón Ubi Ngarkwatódó*

¹ Da módóga, zitülkus God yabü sirsinürr Kerrisokü, yabü moboküp ola kwarile, kwitüdü ne elklazasoko, Kerriso ne mórranda wirri pabodó Godón tutul tangdó. ² Yabiób gyagüpitótók we elklazadó irrbünane, kwitüdü ne elklazasoko, a we elklazadó koke, tüpdü ne elklazako. ³ Zitülkus módóga, ene wa, e nurrbarirru Kerrisokü, akó yabü arról arrónako Kerrisokü Godka. ⁴ Kerriso, yabü ene arról nótó nülinóp, sab nóma okaka tübine, da e ta sab okaka tübinane usakü akó dadan [wirri kómal zyóne] tüóbzan.

⁵ We ngarkwatódó, előkam yabü ne tüpan tórrmen tulmilko: yabü kol ó morwal koke nidipko, enkü utgu; [kolkal]-koke tonarr, büódan elklaza, akó kolae büban ubi tómbapón-gu. Akó yabü ubi babul ki yarile abün elklaza azebóm. Yabü ne ubi abün elklaza azebóm nóma yarile, da ene inzana, wamaka e obae god [ótókdakla].

⁶ Ini elklazabme, Godón wirri ngürsila sab tame ibüka, oya bóktan koke nidi arrkrrudako.*

⁷ Ngaen e yaib ta ini kolae tonarr tómbapónarre, e inzan nóma ngaben koralnórró. ⁸ A errkyá e blaman ene tonarr oloklón: popa ngürsil, wirri ngürsil, azid alión, obae bóktan ngibürr pamkolpamabkwata panzedó, akó tórebapón bóktan yabiób ulitüdügab. ⁹ Obae tizgu yabiób

---

^{3:1} Wórr Peba 110:1   * ^{3:6} oya bóktan koke nidi arrkrrudako: Ngibürr Grrik bóktane tange wibalómórrón pebadó ini poko babula.

darrpan-darrpandó. Zitülkus módoga, e yabiób ngaep tonarr kuri amónarre akó bólenarre ene tonarran tórrmen tulmil tómbapón-gum. ¹⁰ Akó e küsil tonarr kuri bamelarre mórrkenyórrzan, God ne kla küsil ainda tüóbzan bainüm, ene küsil tonarr nótó nókyenóp. Ene igósüm, e Godónbóka amkoman umul koralo. ¹¹ Ini küsil ngyabendó, ene darrü kla kokea, ma ia Zu pamla, ta ia Zu pam kokela, marü [gyabi sopae ia singgapirrúna], ta ia koke, ma ia mogob pamla, ta ia molpoko pamla, ma ia [leba zaget olomla], ta ia leba zaget olom kokela. A wirri ne klame, wa Kerriso-e akó wa blaman tóba pamkolpamdó ngyabenda.

¹² We ngarkwatódó, zitülkus God yabü ilianórr akó tibi-tibi amanórr tóba pamkolpamóm bainüm akó zitülkus oya [moboküpdu ubi] yabükama, e ene tonarr mórrkenyórrzan bameleon: gyaur okaka ninane, morroal tonarr okaka ninane, yabiób ngi tüp elókane, mómóke korálón, akó zao-zao bainane. ¹³ Yabiób darrpan-darrpanab kle-kle tonarr ok ninam akó darrü oloma ne kolae nóma tónggapónórr yabüka, oya kolae arrgonam. Wata Lodzan yabü kolae barrgonórr, e ta yabiób darrpan-darrpanab kolae barrgonane. ¹⁴ Akó ini blaman morroal tórrmen tulmil tumum, yabü moboküpdu ubi irrbünam. Yabü moboküpdu ubi yabiób darrpan-darrpandó wa syezana, yabü blaman ne klama arümda [dudu kómáll] kwóbdü. ¹⁵ Akó Kerrison pauda yabü moboküp ki balngomól yarile, zitülkus God yabü ngibaunürr paud ódódóm

yabiób darrpan-darrpandó darrpan bübzan. Akó e metat Godón eso ekyenane. ¹⁶ Kerrison bóktan metat ki yarilün yabü moboküpüdü. E yabiób darrpan-darrpan umul bain akó ikik bókrran kwarilün dudu [wirri gyagüpítótóke]. Godka wórr bato koralón, igó opore, Godón Bóktandógabi ne oporko, Godón agür wórr bato koralón, akó ngibürr samuan ngarkwatódó wórr bato koralón amkoman moboküpi. Ezan wórr batodakla, Godón eso ekyalam. ¹⁷ Da módoğa, e blaman ne poko bóktandakla akó ne kla tómbapóndakla, blaman tómbapónam Lod Yesun ngidü, ezan Godón, mibü Ab nótóke, eso akyandakla Yesukama.

*Ikik Bókrran Bóktan Yesun Amkoman Angun
Kolpamdó, Darrpan Müötüdü Nidi Nyabendako*

¹⁸ Konggal, e yabiób morwalab tangdó ki kwarila, zitülkus ene kla dümdüma nadü kolo dabyórrün Lodka.

¹⁹ Morwal, yabü moboküpüdü ubi yabiób kong-galdó ki korale akó ibü zóngange-koke ki angón korala.

²⁰ Olmal, e yabiób aipalabalab blaman bóktan arrkrru koralo, zitülkus inzan kwata, e Lodón bagürwóman ngitandakla.

²¹ Abal, yabiób olmal ngürsilan ngibtan-gu. E ibü ne nóma ngürsilan ngintinane, i sab kolaebóka irre.

²² Leba zaget kolpam, yabiób tüpan wirri pamab blaman bóktan arrkrru kwarilün.

E ibü bóktan wata ugón koke arrkrrunane ibü ilküpdu, ó igó zitülkusdü koke igó, ibü bagürwóman ngibtanóm. A e ma ibü bóktan arrkrrunane amkoman moboküpi, zitülkus e Lodón gum-gum ótókdakla. ²³ E ne kla tónggapónóm kaindakla, dudu moboküpi tónggapónam, wamaka e Lodónkü tónggapóndakla, a pamankü koke. ²⁴ Zitulkus módóga, e umulakla wagó, Lod sab yabü darrem kla nókyerre, wa ne [alkamül-koke bóktan] ingrinürr. Lod Kerriso watóke, e noankü zagetódakla. ²⁵ Da kolae nidi tómbapóndako, God sab ibü [kolaean darrem] nókyerre, akó God sab blaman pamkolpam darrpan ngarkwatódó zaz nirre.

4

¹ Wirri pam, yabiób leba zaget kolpam wata dümdüm bangón akó darrpan ngarkwatódó ngabkan koralo, zitulkus e umulakla wagó, yabü darrü Wirri Pam ta asise kwitüm.

Ngibürr Ikik Bókrran Bóktan

² Tóre metat bako kwarilünke piküp bain koke, aerde akó metat Godón eso akyande. ³ Dakla kibünkü ta tére bako kwarilün wagó, God sab kwat alóte kibünkü oya bóktan ayom, igósüm ki kwindü anikürrün bóktan Kerrisonkwata büdrat kwarilo. Ene bóktananme ka sein sye-i amrókrrónla tümün müótüdü. ⁴ Da tére bako koralón kürünkü wagó, ka sab ene bóktan pupaino panzedó, ka enezan ki tónggapóna.

5 E [wirri gyagüpítótóke] tórrmen tulmil tómbapónamke ibüka, Lod Yesun amkoman koke nidi angundako. Blaman tonarr aer koralón ibüka büdrratón Yesunkwata. **6** Yabü bóktan metat morroal tonarrpükü ki yarilün, ibü morroal arrkrrum.* Ene igósidi, e umul koralo blaman pamkolpamidó iazan bóktan alkomólóm.

Dómdóm Alakón Bóktan

7 Tikikus yabüka blaman kla wató büdrratle, kürüka ne pokoa tómbapónórr. Wa moboküpü narezoreta akó wa kankü amkoman moboküpi zagetóda Lodónkü. **8** Ka oya ugósüm zirrapóndóla yabüka, e blaman kla umul koralo, kibüka ne pokoa tómbapónóp, akó wa yabü moboküp iade arüng nütürre. **9** Ka Onesimusün zirrapóndóla Tikikusdi. Wa kibü moboküpü zonareta, ngambangól pam akó yabü basirr pam nótóke. Ini pam nisa sab yabü blaman kla nüzazilórre, ne pokoa tómbapóndako aini.

10 Erristarrkus, tümün müótüdü nótóke kankü, tóba morroal yawal bóktan zirrapónda yabüka, akó Mak, Barrnabasón zonaret nótóke, wa ta tóba yawal bóktan zirrapónda. E arüng bóktan kuri ipüdarre oyakwata. Wa ne nóma tame, e sab oya morroal tonarre ipüdamke. **11** Yesu, oya darrü ngi Zastus,

---

* **4:6** ibü morroal arrkrrum, Grrik bóktane ma inzan angirrüna: soltpükü angangorrón ki yarile. **4:7** Apostolab Tórrmen 20:4; Epesus 6:21; 2 Timoti 4:12; Taetus 3:12 **4:8** Epesus 6:21-22 **4:9** Pilimon 1:10-12 **4:10** Apostolab Tórrmen 19:29; 20:4; 27:2; Kolosi 4:10; Pilimon 1:24 **4:10** Apostolab Tórrmen 12:12, 25; 13:13; 15:37-39

ta tóba morroal yawal bóktan zirrapónda. Wata ini äud Zu pamako ibü aodó, kankü nidi zagetódako pamkolpam umul bainüm Godón Kingzan Balngomólankwata, akó i kürü ul kinóp. ¹² Epaprras tóba morroal yawal bóktan zirrapónda, yabü basirr pam nótóke akó Kerriso Yesun zaget pam. Wa metat tóre bakoda yabünkü tóba dudu moboküpi wagó, e karrkukus bórrang kwarilo, gaodó ne pamkolpamakla samuan ngarkwatódó akó amkoman umul nidipakla Godón blaman ubi larógako. ¹³ Ene amkomana, zitülkus ka esenórró akó igósidei umulóla wagó, wa arüngi zagetóda yabü tangbamtinüm akó ibü, Leiodisia akó Aeórrapolis wirri basirr nisdü nidi ngyabendako. ¹⁴ Kibü moboküpü gódam Luk, dokta nótóke, akó Dimas, i ta morroal yawal bóktan zirrbapondamli yabüka.

¹⁵ Kürü morroal yawal bóktan [zonaretal] nókyenam, Leiodisia wirri basirrdü nidi ngyabendako. Kürü morroal yawal bóktan nókyenam Nimpa† ó sos kolpam nidi kwób bazendako oya müötüdü. ¹⁶ Darrü pama ini peba mórrag nóma etónge yabüka, ene kakóm, ini *kla* zirrapó sos pamkolpamidó Leiodisiam akó ibü nilam atangóm. Akó ka ne peba mórrag wialómórró ibüka Leiodisiam, e ta ene *kla* etóngamke. ¹⁷ Arrkipusün izazilamke igó, “Ma ene zaget elakónke, Lod marü ne zaget mókyanórr.”

4:12 Kolosi 1:7; Pilimon 1:23   **4:14** 2 Timoti 4:10, 11; Pilimon 1:24   † **4:15** Nimpa darrü Grrik kol ngio.   **4:17** Pilimon 1:2

18 Ka, Pol, ini morroal yawal bóktan kólbanóm tange wialómdóla. E gyagüpi amaikam wagó, ka sein sye-i amrókrrónla tümün müötüdü. Ka tóredóla, Lodón [gail tonarr] asi ki yarilün yabüka.

**Godón Buk
Portions of the Holy Bible in the Gizrra language of
Western Province, Papua New Guinea
Buk Baibel long tokples Gizrra long Niugini**

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gizrra

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-04-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 2 Apr 2021

d83b2e14-c797-5499-b582-de63912ac614